

مجموعه آثار قرآنی (۵)

آیه‌ها در نامه‌ها

شرح یکصد فراز قرآنی در مکاتبه‌ها، پیام‌ها و عقدنامه‌ها

کاربرد آیات قرآن

در نامه‌ها، ابلاغیه‌ها، مأموریت‌ها و احکام اداری

مدیریت علمی و آموزشی

لوح‌های تقدیر مسابقات، الپیادها و رقابت‌های علمی و ورزشی

تقدیم جوایز، یادداشت‌ها و اعلامیه‌ها

کارت پستال‌ها و پیام‌های تبریک، تسلیت و کارنامه‌های درسی

آغاز و پایان وصیت‌نامه‌ها، عقدنامه‌های تجاری و وقفنامه‌ها

و دیگر اسناد اداری، شرعی و ملکی

پدید آورندگان

مصطفی صلواتی، مصطفی عباسی مقدم

سرشناسه	جلد ۱، مصطفی، ۱۳۹۲ -
عنوان و نام پدیدآور	آیه‌ها و روایات در مکتب‌ها، پیام‌ها و عقاید، کاربرد آیات قرآن در نامه‌ها، ابلاغیه‌ها، بیانیه‌ها و اسناد بین‌المللی، مصطفی صلواتی، عباسی مقدم، به سفارش معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مشخصات نشر	قم: فلاح، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	۳۱۸ ص.
شابک	۹۷۸۰۰۰۵۶۴۵-۵۲-۱
وضعیت فهرست نویسی	لیبا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۹۷-۲۹۵
عنوان دیگر	شرح یکصد فراز قرآنی در مکتب‌ها، پیام‌ها و عقاید، کاربرد آیات قرآن در نامه‌ها، ابلاغیه‌ها، بیانیه‌ها و اسناد بین‌المللی، مصطفی صلواتی، عباسی مقدم، به سفارش معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موضوع	تفاسیر شیعه - قرن ۱۴
موضوع	قرآن برگزیده‌ها - ترجمه‌ها
موضوع	قرآن - ترجمه‌ها - نقد و تفسیر
شناسه افزوده	عباسی مقدم، مصطفی، ۱۳۴۵ -
شناسه افزوده	ایران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونت قرآن و عترت
شناسه افزوده	ایران، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
رده بندی کنگره	BP۱۳۹۲۹۲۱۲ع/۹۸
رده بندی دیویی	۲۹۷/۱۷۹
شماره کتابشناسی ملی	۳۹۲۵۸۱۸

انتشارات فلاح

سفارش معاونت قرآن و عترت
و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

مجموعه آثار قرآنی (۵)

آیه‌ها در نامه‌ها

شرح یکصد فراز قرآن در مکاتبات امام‌ها و عقدنامه‌ها
پدیدآورندگان: مصطفی صلواتی، مصطفی عباسی مقدم

ناشر: فلاح

نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۴

شمارگان: ۵۰۰ جلد

چاپ: باقری

بهاء: ۷۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۴۵-۵۲-۱

پخش:

تهران: فرسیده به چهارراه ولیعصر، خیابان شهید هاشمی فردا، پلاک ۱۵

معاونت قرآن و عترت، تلفن: (۵۱۲) ۰۲۱-۶۰۱۹۰۵، کد پستی: ۱۳۲۸۳۸۴۱۱

قم: خیابان شهید کلهری، ابتدای کوچه ۲۰، میان مسجد قبا و صحافی بیروت

انتشارات فلاح، تلفن: ۰۲۵-۳۷۲۰۲۳۳۱، کد پستی: ۳۷۱۵۹۱۶۶۳۹

سامانه پیامک: ۱۰۰۰۹۲۱۴۶۲۴۱۸۴

پست الکترونیک: nashrefalah@gmail.com

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه ناشر
۱۳	مقدمه
۱۵	۱. به نام خدا
۱۸	۲. زندگی واقعی
۲۱	۳. آرامش یا یاد خدا
۲۴	۴. آزمایش یا خوبی بدی
۲۷	۵. کاش با آنان بودم
۳۰	۶. شهرت و نام نیکو
۳۳	۷. آسانی پس از سختی
۳۵	۸. آسان گیری خدا
۳۸	۹. آموزش خوانهی
۴۱	۱۰. ما از خداییم و به سوی او
۴۴	۱۱. بلاغ و حساب
۴۷	۱۲. اجر نیکوکاران
۵۰	۱۳. اجر صبر
۵۳	۱۴. اجر عفو بر خداست
۵۶	۱۵. ذکر نعمت الهی
۵۹	۱۶. بی ادعایی
۶۲	۱۷. بشارت به کسب
۶۵	۱۸. از پاکیزه ها بخورید
۶۸	۱۹. ارث آسمان و زمین
۷۱	۲۰. ارجاع اختلاف به خدا و رسول
۷۴	۲۱. ذکر نعمت
۷۷	۲۲. ارسال هدیه
۷۹	۲۳. تسلی خاطر

۸۲	۲۴. استقامت
۸۵	۲۵. شاهد کافی
۸۸	۲۶. خدا و کیلی
۹۱	۲۷. اصلاح بین مردم
۹۴	۲۸. اصلاح عادلانه
۹۶	۲۹. اطاعت و رستگاری
۹۸	۳۰. امید به هدایت
۱۰۱	۳۱. امانت داری
۱۰۴	۳۲. است ها و شریعت ها
۱۰۷	۳۳. نعمت و تحفه الهی
۱۱۰	۳۴. بازگشت انفاق
۱۱۳	۳۵. ان شاء الله گفتن
۱۱۶	۳۶. پاداش عمل
۱۱۹	۳۷. درخواست انفاق و بخشش
۱۲۲	۳۸. انسان زیان کار
۱۲۵	۳۹. انسان رها نیست
۱۲۸	۴۰. باقیات صالحات
۱۳۱	۴۱. تو بالاترینی
۱۳۴	۴۲. برنده نهایی
۱۳۶	۴۳. بخشش و احسان و عدل
۱۳۹	۴۴. برهان بیاورید
۱۴۲	۴۵. برتری در سایه ایمان
۱۴۵	۴۶. به سبب کار خودتان
۱۴۸	۴۷. توکل بر خدا
۱۵۱	۴۸. توشه تقوی
۱۵۴	۴۹. حق گوئی خدا
۱۵۶	۵۰. حکم تنها از خداست
۱۵۹	۵۱. توفیق الهی
۱۶۲	۵۲. شادی به فضل خدا
۱۶۵	۵۳. توکل بر خدا کن

۱۶۷	۵۴. بهترین قاضی و حاکم
۱۶۹	۵۵. ثبت قرارداد
۱۷۲	۵۶. حدود الهی
۱۷۵	۵۷. حق محوری قرآن
۱۷۸	۵۸. خدا و مومنان کافی اند
۱۸۰	۵۹. پاداش ده برابر
۱۸۳	۶۰. اتمام حج
۱۸۵	۶۱. فقط خداست
۱۸۷	۶۲. ثواب نیکو نزد خداست
۱۸۹	۶۳. بلاغ روشن
۱۹۱	۶۴. سلام بر اهل هدایت
۱۹۳	۶۵. خدا کافی است
۱۹۵	۶۶. بهشت و حریر
۱۹۸	۶۷. بیان و وعظه الهی
۲۰۱	۶۸. بهتر و پایدارتر
۲۰۴	۶۹. پاداش و سپاس
۲۰۷	۷۰. خدایا قبول کن
۲۱۰	۷۱. خوشا به حال مؤمنان
۲۱۳	۷۲. پناه به خدا
۲۱۶	۷۳. پناه به خدا از شیاطین
۲۱۹	۷۴. تبارک الله
۲۲۲	۷۵. پاداش بهتر
۲۲۵	۷۶. تعظیم شعائر
۲۲۸	۷۷. ورود و خروج صادقانه
۲۳۱	۷۸. خدا گواه است
۲۳۴	۷۹. خدا ناظر است
۲۳۷	۸۰. علم خدا به شایستگان
۲۴۰	۸۱. خدا بهترین حافظ
۲۴۳	۸۲. شکر باعث مزید نعمت
۲۴۶	۸۳. مژده به حق پذیران

۲۴۹	۸۴. همکاری در خوبی ها
۲۵۲	۸۵. خدا نزدیک است
۲۵۵	۸۶. آخرین سخن
۲۵۸	۸۷. گفتار پاک و عمل صالح
۲۶۱	۸۸. عزت نزد خداست
۲۶۳	۸۹. دعا و تحیت بهشتیان
۲۶۶	۹۰. داوطلب کار خیر
۲۶۹	۹۱. برتر دانایان
۲۷۲	۹۲. سیاسی حقوق وعده الهی
۲۷۴	۹۳. راه دعوت و بهیرت
۲۷۶	۹۴. رحمت خدا دیک است
۲۷۹	۹۵. سلام همیشگی به او
۲۸۱	۹۶. مسئولیت عمل
۲۸۴	۹۷. سلام بر صابران
۲۸۶	۹۸. اجر قرض الحسنه
۲۸۹	۹۹. شایسته سالاری
۲۹۲	۱۰۰. پایان سخن
۲۹۵	فهرست مراجع
۲۹۹	جدول آیات به ترتیب سوره های قرآن، به همراه کاربری
۳۱۳	نمایه الفبایی کاربردها

سخن ناشر

قرآن کریم یگانه منبع متفق مسلمین با خاصیت اعجازین خود، اساس تمدن اسلامی را بنا نهاده است. در نظام فرهنگی اسلام، قرآن عنصری در کنار سایر عناصر فرهنگ‌ساز نیست؛ بلکه محور و اساس فرهنگ اسلامی است تا بدانجا که خود فرهنگ و نرم‌افزار تمدن اسلامی محسوب می‌شود و تجلی آن در تمام مظاهر فرهنگی اسلامی قابل مشاهده و تحلیل است. از این رو، انواع مدام و مداوم به قرآن و مبنا قرار دادن و بازتولید مؤلفه‌های تمدنی عصری آن، امری تین اصلی‌ترین رویکرد در احیاء و تحقق تمدن اسلامی است؛ تمدنی که با تابش آن بر جغرافیای اندیشه‌ی نظام اسلامی ایران در برهوت معنا و انسانیت روزگار مدرن، داعیه حیات طیبه انسان و دغدغه‌ی سعادت جاودان او را دارد.

تشرّف به پیشگاه معارف این حی‌نامی ازجمند و کشف معانی و تشیید ساختارها و نظامات زندگی از آن، خود آیینی افروز بر هله‌ی آیین‌های علمی دارد و آن، آیین آیینگی است.

تدبیر در کتاب الهی، بهره‌ی پاک‌دلان و نصیب صابی اندیشانی است که مسامع قلوب آنان شنوای نوای ملکوت است. همانانی که اندیشه‌های باطل و اعمال ناروا بر قلب‌هایشان قفل گران و غبار نسیان نهاده است: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ مَ عَلٰی قُلُوبِ أَفْقَالِهَا» (محمد: ۲۴) آنان که از ادراک صحیح قرآن محرومند و از نظر کردن در معانی آن بی‌بهره، نایبانیان قیامتند: «وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمٰی فَلَهُ فِي الْآخِرَةِ أَعْمٰی وَأَصْلُ سَبِيلًا» (اسراء: ۷۱) و کسی که معارف الهی و حقایق قرآن را در دنیا به چشم جان مشاهده نکرد؛ در آخرت از سهو و حسن الهی ناکام است: «كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَّحْجُوبُونَ» (مطففین: ۱۵).

بنابراین، مهم‌ترین اصل بهره‌مندی از معارف قرآنی تدبیر در قرآن است و شرط تدبیر و بهره‌مندی از قرآن، طهارت روح و پاکیزگی اندیشه است که: «لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ» (واقعه: ۷۹).

پژوهشگر متدبر قرآنی با بهره از این دلمایه طهارت و پاک‌اندیشی و سرمایه دانش و خردورزی، مسئولیت سترگ استخراج پیام قرآن و گسترش فرهنگ آن را بر دوش دارد تا در سایه‌سار نشر و بسط دانش و فرهنگ قرآنی، سیاست، اقتصاد، هنر و همه‌ی شئون حیات انسانی از نفخه‌ی شفافبخش آن، تنفس کنند و در مسیر تعالی و کمال حرکت نمایند.

معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی کشور که بر اساس منشور توسعه‌ی فرهنگ قرآنی مسئولیت تبلیغی و ترویجی قرآن کریم را بر عهده دارد، همواره کوشیده است از آثار و تألیفات مبتنی بر توسعه و ترویج ابعاد متکثر فرهنگی قرآنی حمایت نماید. از این رو در مواقع مقتضی خصوصاً در نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم که هر ساله با مساعی نهادهای و مراکز مردم‌دوستانه و با تولیت این معاونت برگزار می‌شود به معرفی و تقدیر از صاحبان و پژوهشگران برتر قرآن و آثار و تألیفات منتخب قرآنی پرداخته است.

کتاب ارزشمند «صد فراز قرآنی» که آیه‌های کاربردی قرآن را در مکاتبات و گفتگوهای روزمره معرفی می‌کند، جلد پنجم از «مجموعه آثار قرآنی» این معاونت است که در دولت تدبیر و امید منتشر می‌گردد. این مجموعه آثار گزیده‌ای از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی است که طی یک دهه اخیر در نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم از سوی استادان برجسته علوم قرآنی داوری و انتخاب شده‌اند و هم‌کنون توسط این معاونت به زیور طبع و انتشار آراسته می‌شود.

یادآوری این نکته بایسته است که این آثار پس از ویرایش و نهایت با تأیید صاحبان آثار منتشر شده و مسئولیت صحت علمی آن بر عهده ایشان است.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

معاونت قرآن و عترت

زمستان ۱۳۹۳

مقدمه

قرآن به عنوان اخلاص و کامل ترین کتاب آسمانی که از جانب خالق یگانه‌ی هستی برای هدایت انسان‌ها بر قلب پیامبر (ص) نازل شده است، حاوی تمامی نیازهای مادی و معنوی انسان میان است و بحری است که از امواج آن می توان در تمام حیطه های زندگی مادی و معنوی حتی در مکالمات و محاورات معمولی زندگی بهره جست؛ سخن پرورده‌گاری که در آیه ای می فرماید: «وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ» «و هیچ تر و خشک نیست مگر این که در کتابی روشن [ثبت] است.» (الأنعام: ۵۹)، گواه صدقی بر این ادعاست و در ضمن جامعیت قرآن را به تصویر می کشد.

همچنین قرآن کتابی است جاودانی و جهانی که فعال به زمان و مکانی خاص ندارد و فراتر از آن دو است به این معنا که تا جهان باورنا است و زندگی ادامه دارد، همواره طراوت و تازگی خود را حفظ کرده و تعلیم آن برای همه عصرها و نسل ها الهام بخش است و هر کس در هر زمان و هر مکانی به فایده ی مضاعف خویش از این خان عظیم توشه برمی گیرد.

با علم به ویژگی های بارز مصحف شریف، لزوم و اهمیت ترویج آن در همه ابعاد زندگی بیش از پیش رخ می نماید، چه اینکه علاوه بر معنای باطنی و عمیق قرآن، می توان از لفظ و ظاهر آن نیز بهره جست، و به گونه ای که اشاره شد، حتی

در محاورات روزانه افراد با یکدیگر از زبان قرآن و تک جمله های آن استفاده کرده و کلام خویش را با آیات وحی، نورانی گردانند.

این مجموعه تلاشی است برای دست یابی به این مهم که در آن کوشیده ایم آیاتی را که در مکالمات و محاورات معمول روزانه، قابل استناد و بهره گیری است انتخاب نموده و با بیان کاربرد آن آیات، سهمی بسیار اندک در ترویج فرهنگ غنی اسلامی و قرآنی داشت باشیم، باشد که مورد رضایت پروردگار و مسلمانان قرار گیرد.

مصطفی صلواتی

بهار ۱۳۹۱